

ה"ת 13767/09/19 - רוני אסד נגד רשות הטבע והגנים

בית משפט השלום בקרית

ה"ת 13767-09-19 אסד נ' רשות הטבע והגנים ירושלים
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט יוסי טורס
המבקש	רוני אסד
נגד	
המשיבה	רשות הטבע והגנים

החלטה

בקשה להחזרת תפוס, במסגרתה עותר המבקש להשיב לחזקתו שני כלבים מסוג אקיטה אמריקאי המצויים בחזקת המשיבה (להלן - הכלבים).

העובדות הרלוונטיות

1. ביום 21.8.19 מצא את מותו צבוע מנוקד סמוך לביתו של המבקש (להלן - הצבוע). נסיבות מותו של הצבוע שנויות מעט במחלוקת בין הצדדים. המבקש טוען כי בשעות הלילה שב לביתו, המצוי באזור מיוער, והותקף על ידי שני צבועים. לטענתו, הכלבים הגנו על בית המגורים, רדפו אחר הצבועים, הבריחו אחד והרגו את השני.

2. המשיבה רואה את האירוע באופן שונה משפטית ומוסרית. לטענתה הצבוע נקלע בטעות לאזור הסמוך לביתו של המבקש, שבמקום לגרשו או לחלופין להתקשר לרשויות, שיחרר את הכלבים - שהם כלבי תקיפה - ושיסה אותם בצבוע עד שמת. המשיבה מדגישה כי המבקש תיעד את האירוע בסרטון אותו העלה לפייסבוק, בו הוא נשמע מדבר את הכלבים להרוג את הצבוע ואף מתגאה במעשיהם. המשיבה טוענת כי מדובר לא רק בעבירות על החוק להגנת חיות הבר, תשט"ו-1955 (להלן - חוק ההגנה על חיות הבר) ועל חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994 (להלן - חוק צער בעלי חיים), כי אם בהתנהגות אכזרית ובלתי אנושית. המשיבה טוענת כי אין ממש בטענת המבקש כי חש סכנה לחייו ולא עומדת לו טענה להגנה עצמית, שכן לטענתה הוא לא הותקף על ידי הצבועים ולא היה בסכנה כלשהי.

3. המבקש אינו חולק על כך שתיעד את האירוע והעלה את הסרטון לפייסבוק ובחקירתו טען כי עשה כן להגברת מודעות הציבור לסכנה שבקרבת חיות בר טורפות למקום מגורי בני אדם.

4. בעקבות כך, הגישה המשיבה ביום 25.8.19 בקשה לבית המשפט לצו חיפוש ובית המשפט נעתר לה. על בסיס צו החיפוש נתפסו הכלבים והם מוחזקים מאז בידי המשיבה. מכאן הבקשה שבפני.

טענות הצדדים

5. המבקש טוען כי לא עבר עבירה כלשהי שכן הותקף בביתו על ידי חיות טרף ומעשיו הם בבחינת הגנה עצמית. בכל מקרה טוען הוא שאין הצדקה להמשיך ולהחזיק את הכלבים בכלביה וכי יש לאפשר לו לקבלם חזרה. המבקש מדגיש את אהבתו לכלבים ואת הקשר החזק שלו ושל בני משפחתו לכלבים.

6. המשיבה מתנגדת לבקשה וטוענת כי המבקש חשוד בעבירות של צידה אסורה לפי חוק ההגנה על חיי הבר, וכן התעללות בבעל חיים לפי חוק צער בעלי חיים ובכוונתה להגיש נגדו כתב אישום בגין עבירות אלו. בעניין זה טוענת היא, כאמור, שהמבקש לא היה נתון בסכנה והיה ביכולתו לנהוג אחרת ולהימנע מהרג הצבוע. המשיבה מדגישה כי בסרטון ניתן להתרשם מעידודו הפעיל של המבקש את הכלבים להרוג את הצבוע, כאשר הוא שוכב חסר אונים על הקרקע ואינו מהווה כל סכנה. ביחס לצורך בהחזקת הכלבים נטען כי החזקתם נחוצה על מנת להבטיח את חילוטם באם יורשע המבקש בעבירות בהן הוא חשוד.

דין והכרעה

7. אין מחלוקת כי המשיבה מחזיקה בכלבים כדון, לאור צו החיפוש אשר התיר במפורש את תפיסתם. בכל מקרה, סעיף 11 לחוק ההגנה על חיי הבר, מעניק לפקח את הסמכויות המוקנות לשוטר בהתאם לסעיפים 32-42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 - (להלן - הפסד"פ). סעיף 32 לפסד"פ קובע כי:

"(א) רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה."

8. עם זאת, בהתאם לסעיף 34 לפסד"פ, רשאי בית המשפט לקבוע מה ייעשה בחפץ, לרבות בפרק הזמן שבין תפיסתו לבין סיומו של המשפט. מדובר אפוא, בהליך זמני שנועד ליתן מענה לתקופת הביניים ואין בו לקבוע זכויות בחפץ או להעיד על שייעשה בו באם יורשע המבקש (בש"פ 2013/13 **מדינת ישראל נ' עודד גולן** (16.10.13)). להשלמת התמונה יובהר כי בקשה לפי סעיף 34 כאמור רשאי להגיש שוטר, או אדם התובע זכות בחפץ. אין מחלוקת במקרה זה כי המבקש הוא הבעלים וכי הוא רשאי להגיש בקשה זו. עוד יובהר כי הגם שמדובר בענייננו בבעל חיים, הרי שבהתאם לסעיף 1 לפסד"פ "חפץ - לרבות... בעל חיים".

9. כידוע, רשות חוקרת רשאית להחזיק בתפוס לצורך הגשתו כראיה לבית המשפט, לצורך חילוטו, או למניעת עבירות נוספות בו (בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.03.06)); להלן - עניין

לרגו). הרשות רשאית להחזיק בחפץ עד אשר יוגש לבית המשפט, בכפוף לכך שאם תוך שישה חודשים לא הוגש כתב אישום, יוחזר החפץ לאדם שמידיו נלקח, אם לא קבע בית המשפט אחרת (סעיף 35 לפסד"פ המוחל על עניינו מכוח סעיף 11(ב) לחוק ההגנה על חיית הבר).

10. במקרה זה, אין בפי המשיבה טענה כי הכלבים דרושים כראיה במשפט, והטענה היא שההחזקה בהם נחוצה על מנת להבטיח את חילוטם באם יורשע המבקש. אבחן אפוא האם ניתן להיעתר לבקשה להשיב את הכלבים לידי של המבקש לתקופת הביניים שעד הכרעה במשפט.

11. בשלב הראשון של הליך הבדיקה על בית המשפט להתרשם מקיומן של ראיות לכאורה המלמדות על פוטנציאל חילוט הרכוש בסופו של ההליך הפלילי (בש"פ 5769/12 **תמר מזרחי נ' מדינת ישראל** (20.8.12)). ככל שנקבע שקיים פוטנציאל חילוט, על בית המשפט לשקול, בשלב השני, אפשרות להעדיף תחליף תפיסה שיש בו לפגוע בזכות הקניין בצורה פחותה.

12. לצורך בחינת קיומו של פוטנציאל חילוט, יש לבחון תחילה קיומה של סמכות חוקית לחילוט הרכוש בסופו של הליך, בזיקה לתכלית התפיסה הרלוונטית. בעניינו מטרת התפיסה היא לצורך הבטחת חילוט הכלבים בסופו של הליך. המבקש לא טען כנגד סמכות החילוט בסופו של הליך (באופן עקרוני) ואכן דומה שסמכות כאמור קיימת, בין לפי סעיף 39 לפסד"פ (שכן המבקש הוא בעל הכלבים שבאמצעותם בוצעה העבירה לפי החשד) ובין לפי סעיף 12(א) לחוק להגנת חיית הבר (באם נראה בכלבים "כלי ציד או אמצעי ציד אחר...") - לדעה כאמור ראו בת"פ 2089/07 **רשות שמורות טבע- תביעות נ' וואהל חלבי** (4.9.08); ת"פ 7839-07-13 **מדינת ישראל נ' סאטי ואח'** (14.11.13).

13. בהתקיים מקור נורמטיבי לחילוט הכלבים, יש לבחון את טיב הראיות המצויות בידי המשיבה. בעניין זה נקבע כי " לשם תפיסת רכוש, כמו גם לשם קביעתו של כל אמצעי מגביל אחר להבטחת מימוש החילוט, די בשלב הביניים, בדומה לדין בעניין מעצר נאשם עד תום ההליכים, בקיומן של ראיות לכאורה המצביעות על 'פוטנציאל חילוט', קרי על קיומו של סיכוי סביר שאם יורשעו הנאשמים, יביא הדבר לחילוט הרכוש שבמחלוקת" (בש"פ 3750/09 **אל הואשלה נ' מדינת ישראל** (02.06.09)).

14. עיינתי בחומר החקירה שנאסף עד כה וכן בסרטון שהוצג בפני במהלך הדיון ונחה דעתי כי קיימות בו ראיות לכאורה המבססות פוטנציאל לחילוט הכלבים בסופו של ההליך. גם בשים לב לטענת המבקש להגנה עצמית, הרי שאין מחלוקת כי הוא רדף עם הכלבים אחר הצבוע מרחק רב, כאשר הוא נעזר לצורך כך ברכבו. משכך, יש ממש בטענת המשיבה לפיה המבקש, בני ביתו וכן הכלבים, לא היו נתונים עוד בשלב זה בסכנה ממשית, וניתן היה להפסיק את המרדף מבלי להרוג את הצבוע. לכך יש להוסיף את ההוראות הברורות שנתן המבקש לכלבים להרוג את הצבוע. משכך, קיימת תשתית ראייתית מספקת לשלב זה ביחס לעבירות של צידה אסורה לפי החוק להגנת חיית הבר והתעללות בחיה, לפי סעיף 2 לחוק צער בעלי חיים. ודוק: מדובר בקביעה לכאורית בלבד, כנדרש בשלב זה, ואינני קובע מסמרות בנושא אשר בוודאי יתברר בהליך העיקרי לכשיגוש. עם זאת, ברי שאין מדובר (לפי הראיות הקיימות כיום) בציד "קלאסי", אלא דומה שמדובר בתגובה בלתי הולמת לסיטואציה מלחיצה שנכפתה על המבקש. לנושא זה תהא חשיבות

בהמשך לצורך בחינת האמצעי המידתי להשגת התכלית.

15. כאמור, גם כאשר קיימת סמכות להמשיך ולהחזיק בתפוסים, יש לבחון אם ניתן להשיג את מטרת התפיסה בדרך שיש בה פגיעה קלה יותר בזכות הקניין (עניין **לרגו**). מסקנה זו נובעת מקיומה של חזקת החפות בשלב זה; מהפגיעה בזכות הקניין שיוצרת תפיסת הרכוש; ומחובת הרשות לשקול אמצעים פוגעניים פחות להשגת התכלית. ראו למשל דברים שצוינו ברע"פ 1792/99 **גאלי נ' משטרת ישראל** פ"ד נג (3), 324):

"המשך החזקת החפץ שנתפס...יש בו לפגוע בזכות הקניין של הבעלים...מכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית-המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש."

16. אוסיף ואומר כי כאשר "החפץ" התפוס הוא בעל חיים, יש לשקול גם שיקולים נוספים שעניינם מניעת פגיעה בלתי מידתית בבעל החיים עצמו. בעניין זה אפנה לסעיף 12א' לחוק להגנה על חיות הבר הקובע כי "מי שניתנה לו סמכות לפי חוק זה רשאי, בעת הפעלת סמכותו, לשקול שיקולים לצמצום פגיעה ברווחתם של בעלי חיים". אמנם הפסד"פ מגדיר בעל חיים כחפץ, ואולם ברי כי מדובר ביצור חי, אשר הגם שקולו לא נשמע בבית המשפט, על בית המשפט לשקול שיקולים הקשורים במניעת סבל ופגיעה בו, שאינם מחויבים לשם השגת התכלית.

מן הכלל אל הפרט

17. המשיבה טרם הגישה נגד המבקש כתב אישום ולא ברור מתי הוא יוגש, אם בכלל. למבקש טענות הגנה משמעותיות, אשר ראויות להישמע. ההליך אינו צפוי אפוא להסתיים בקרוב. שיקול הזמן, כאשר מדובר בבעל חיים, הוא משמעותי. לא הוצג בפני עבר פלילי רלוונטי בעניינו של המבקש שיש בו ללמד על מסוכנות חריגה הקשורה בנושא. כאמור, אין מדובר בנסיבות קלאסיות של ציד בלתי חוקי ומתוכנן, אלא בתגובה בלתי ראויה לסיטואציה מלחיצה בה מצא עצמו המבקש סמוך לביתו. התרשמתי כי המבקש קשור לכלבים וכי היעדרם גורמת לו ולבני משפחתו פגיעה רגשית לא קלה.

18. אינני סבור שישנו הכרח להותיר את הכלבים בחזקת המשיבה לכל אורך התקופה, רק על מנת להבטיח את חילוטם באם יורשע המבקש בסופו של הליך. ניתן לדעתי להבטיח את החילוט באמצעות בטוחות כספיות הולמות, אשר יבטיחו שהמבקש לא יוציא את הכלבים מחזקתו (במטרה לסכל את חילוטם בסופו של הליך) וככל שכך יעשה תוכל המשיבה להיפרע ממנו את ערכם הכספי של הכלבים. מתווה זה עדיף בעיני מאשר הותרת הכלבים בכלביה תקופה ארוכה ואפשר שאף ארוכה מאוד.

19. לא התעלמתי מהטענה שנטענה בחצי פה לפיה למבקש "אין לו זכות חברתית להחזיק את הכלבים האלה אחרי המעשה הזה". ככל שהכוונה הייתה למסוכנות הטמונה בהשבת הכלבים לחזקת המבקש הרי שאינני סבור

שמדובר בעילה בעצמות גבוהה, עד כדי שינוי נקודת האיזון. מדובר, כאמור, באירוע בודד, אשר הגם שהוא חמור הוא אינו מלמד על נטייה לעבריינות או לצייד בלתי חוקי. יתרה מזו, אין מניעה חוקית להחזקת כלבים מסוג זה וב"כ המשיבה הודה בהגינותו שדבר לא ימנע מהמבקש לרכוש כלבים דומים באם אלו לא יושבו לחזקתו. משכך, עוצמתו של שיקול זה אינה רבה.

20. ודוק: החלטתי לא התייחסה לעילת התפיסה הקבועה בסעיף 8 לחוק צער בעלי חיים. הכלבים אינם תפוסים מכוח סמכות זו והדיון נסוב סביב אפשרות חילוטם בהליך הפלילי בלבד (ראו הסימון בטופס "אישור קבלה בדבר תפיסת תפוס"). עוד אציין כי הגם שמחומר החקירה עולה שנערכה בדיקת כלבת לצבוע, לא ראיתי בתיק את ממצאיה וכן אישור שהכלבים לא נדבקו במחלה. לא מצאתי גם קיומם של הליכים לפי פקודת הכלבת ותקנות הכלבת (החזקת כלבים, חתולים וקופים במאורת בידוד), תשי"ט-1959, ומשכך אף לנושא זה לא התייחסתי בהחלטתי.

21. לאור כך, אני מקבל הבקשה ומורה על השבת הכלבים לידי המבקש, וזאת בכפוף לתנאים הבאים, והכל עד החלטה אחרת של בית המשפט שידון בתיק העיקרי:

- א. נאסר על המבקש להוציא את הכלבים מחזקתו.
- ב. המבקש ידאג לרווחתם של הכלבים וימנע כל נזק שיגרם להם ומהם.
- ג. המבקש יחתום על התחייבות עצמית בסך 10,000 ₪ לקיום תנאים אלו ויפקיד בקופת בית המשפט סך של 5,000 ₪. סכומים אלו יכול ויחולטו באם לא ניתן יהיה לממש את חילוט הכלבים אם כך יוחלט בסופו של הליך.
- ד. תנאים אלו יפקעו ככל שלא יוגש כתב אישום בתוך 6 חודשים.

לאור כך שהחלטה ניתנת שלא בנוכחות הצדדים, אני מעכב את ביצועה עד יום 25.9.19.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים. תיק החקירה מצוי בלשכתי והמשיבה תסור לקבלו בתיאום עם העוזרת המשפטית שלי.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ט, 22 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.